

Prezentáció és grafika

Az előadás elérhető:

<http://avf-itok.educonsult.hu>

Mit tudunk meg az előadás végére?

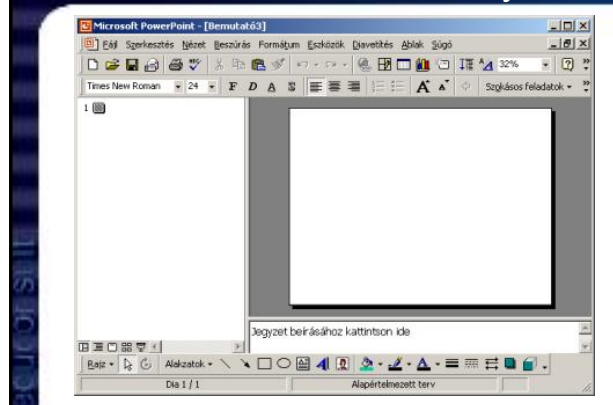
- A PowerPoint használata
  - Munkakörnyezet
  - Bemutatók
  - Eszközök
- Prezentációk tartalmi követelményei
- Prezentációk formai követelményei
- Technikai ismeretek és a sikeres előadás

Bemutató-készítési alapelvek

Készíthető médiumok

- elektronikus bemutatók (technika kell)
- írásvetítő-fólia (költséges)
- 35mm-es diák (költséges)
- emlékeztető (a hallgatóságnak)
- előadói jegyzet (magunknak)

A PowerPoint munkakörnyezet

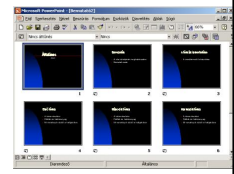

A PowerPoint ablak felépítése

- **Címsor** - az aktív bemutató címét mutatja
- **Menüsor** - az aktív bemutatóban használható parancsok csoportjai
- **Eszköztárak** - a leggyakrabban használt műveletek ikonjai
- **Gördítősávok** - aktív bemutató "kilógó" vagy lépkedés a diák között
- **Nézetek** - dia, vázlat, diarendező, jegyzetoldal, ill. vetítés
- **Állapotsor** - mutatja a dia aktuális pozícióját (sorszám/összes dia), a sablon nevét

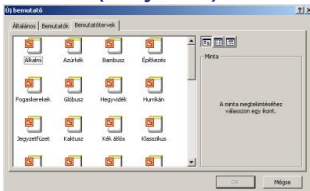
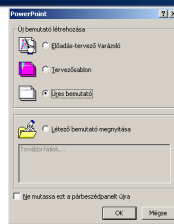
Dianézetek

- **Normál nézet** - Az alapértelmezett nézet három ablaktáblát tartalmaz: egyszerre dolgozhatunk a vázlat, dia és jegyzet táblákban.
- **Diarendező nézet** - A diarendező nézetben egyszerre tekinthetjük meg a bemutató diáit, kattintással a kívánt diára ugorhatunk, illetve kijelöléssel és az egér húzásával egyszerűen megváltoztathatjuk a diák sorrendjét.

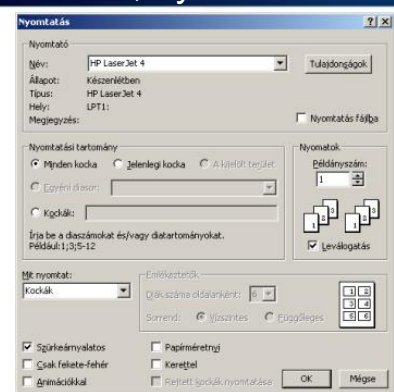
Új bemutató létrehozása

- Üres bemutató létrehozása
- Sablonok használata
- Előadástervező Varázsló (felejtethető)

fájlműveletek, nyomtatás

- Létező bemutató megnyitása CTRL+O
- Bemutatók mentése CTRL+S
- Nyomtatás CTRL+P

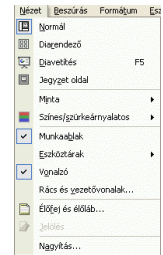

Bemutatók mentése

Bemutató	ppt	Szokásos PowerPoint bemutató
Korábbi változatok	ppt	PowerPoint 4.0, 95, 97 bemutató (a program korábbi változataival is kezelhető formátum)
HTML	html	Webes bemutatóformátum
Grafikus formátumok	wmf, jpeg, png, gif, bmp, tiff	A képkocka grafikaként használható
Vázlat/RTF	rtf	A bemutató vázlatát Rich Text dokumentumként használható (pl. Word-ben)
Bemutatósablon	pot	A bemutató sablonként használható
PowerPoint 4.0	ppt	A bemutató PowerPoint 4.0-s verzióval használható

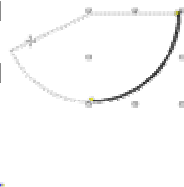
Vonalzó, vezetővonalak, rács

- **Vonalzó**
  - Ha egy objektumon belül szöveget jelölünk ki, a vonalzó az ehhez a szövegobjektumhoz tartozó behúzási jelzéseket és tabulátorokat mutatja. Ha nincs szövegobjektum kijelölve, a vonalzó a teljes képkockára vonatkozó mérőszámokat jelzi.
- **Vezetővonalak**
  - függőleges és vízszintes elhelyezkedésű, diavetítéskor és nyomtatásban nem látható viszonyítási vonalak
- **Rács**
  - Rajz menü **Rácsra ugrás** parancsára kattintva bekapcsolhatjuk a rácsvonalakat, a diát fedő láthatatlan rácsot, amely automatikusan segíti az objektumok igazítását.

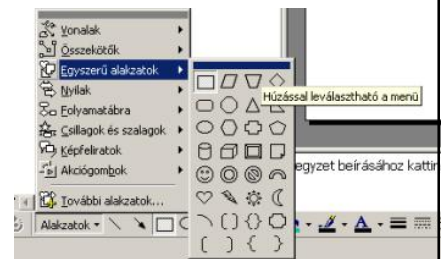
Rajzolás, egyszerű elemek készítése

- **Vonal rajzolása**
  - egér húzása + SHIFT: csak 45 fokos átlós, illetve függőleges és vízszintes irányú vonalakat
- **Téglalap és négyzet rajzolása**
  - egér húzása + SHIFT: négyzet
- **Ellipszis és kör rajzolása**
  - egér húzása + SHIFT: kör
- **Ív rajzolása**
- **Szabadkézi görbe rajzolása**

Beépített rajzobjektumok

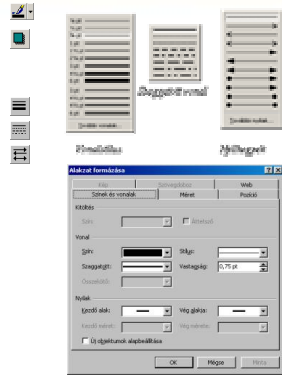
- Rajz eszköztár Alakzatok gombja
- Kép, ClipArt

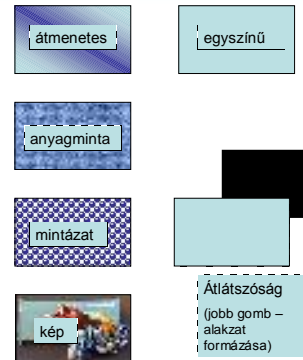
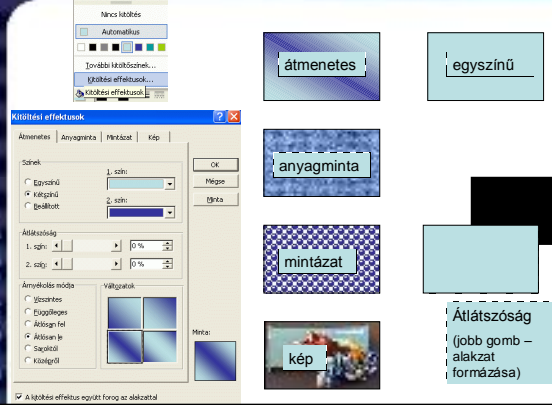
Szín, szegély, árnyék

- Vonalszín
- Árnyék
- Rajzobjektum körvonalának módosítása
  - Vonalszín
  - Szaggatási típus
  - Nyílstílus

A rajzobjektumok tulajdonságait egy helyen, egyszerre is módosíthatjuk: az egér jobb gombjával kattintva a helyi menüből a Színek és vonalak parancsot választjuk. Ugyanezt a párbeszédablakot a Formátum menü Színek és vonalak parancsával is elérhetjük.

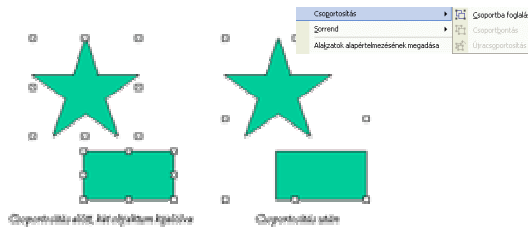
Objektum kitöltése

Csoportosítás, csoportbontás

Csoportosítással objektumokat kapcsolhatunk össze, ezáltal úgy kezelhetjük azokat, mintha egyetlen objektummal lenne csak dolgunk.

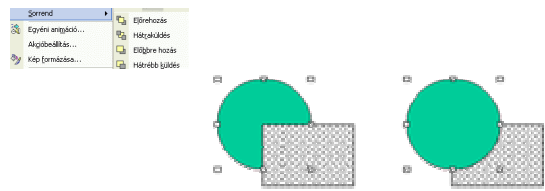
- Több objektum kijelölése: CTRL + kijelölés
- Csoportosítás: jobb gomb menüből

Objektumok előrehozása, hátraküldése

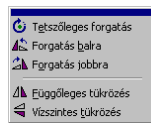
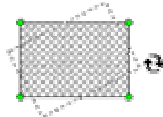
Amikor egy diába objektumokat teszünk be, a PowerPoint automatikusan egymásra halmozza őket, és minden objektumot külön réteggként kezel. Ha ezen változtatni akarunk akkor kell a **sorrend** parancsot alkalmazni

- **sorrend** : jobb gomb menüből

Forgatás, tükrözés

- Objektumok szabad forgatásához használjuk az eszköztár Forgatás gombját.
  - forgatási szöveget korlátozni szeretnénk 15 fokoskénti lépésekre, forgatás közben tartjuk lenyomva a SHIFT billentyűt.
- 90 fokal forgatás, vagy vízszintes, ill. függőleges tengely menti tükrözés: Rajz menü Forgatás/tükrözés menüpontja

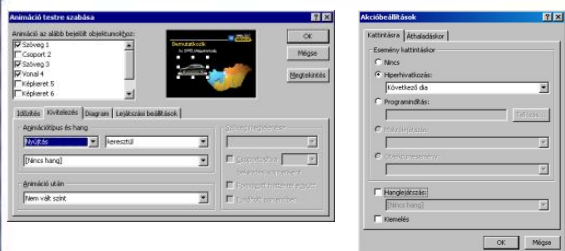

Szövegbevitel

- Főcím**
  - Cím 1.
    - Alcím 1.1.
    - Alcím 1.2.
  - Cím 2.
    - Alcím 2.1.
    - Alcím 2.2.
      - Újabb alcím 2.2.1.
      - Újabb alcím 2.2.2.
      - Újabb alcím 2.2.3.
    - Alcím 2.3

Szöveg-felépítési és animálási effektusok

Táblázatok, diagramok, egyéb objektumok

- Word táblázat**
  - Beszúrás menü Kép--> Word táblázat
  - vagy Beszúrás-->Táblázat
- Microsoft Graph**
  - eszköztáron a Diagram beillesztése
- Szervezeti diagram**
  - Beszúrás-->Kép--> a Szervezeti diagram beszúrása
- WordArt**
  - Beszúrás menü-->Kép-->WordArt

Egyéb objektumok, Excel táblázatok beillesztése,

- Objektumtípusok:
  - Microsoft Egyenlet
  - Microsoft Excel diagram
  - Microsoft Map (vonalas térkép objektum)
  - Microsoft Szervezeti diagram
  - Microsoft Word rajz
  - Microsoft WordPad dokumentum
- **Objektumok csatolása**
  - az eredeti objektum módosításakor a PowerPoint diában levő másolata is automatikusan frissülni fog.
  - Figyelem! Csatoláskor az eredeti objektumnak is rendelkezésre kell állnia

Problémák egyes objektumok beillesztésekor

- **Probléma:** pl. excel táblázat beillesztés után, formázáskor „szétesik” és egyáltalán nem lesz olyan mint amelyet szeretnénk
- **Megoldás:**
  1. Az objektumot az eredeti programban (pl. excel) nyissuk meg és állítsuk be a kívánt megjelenítést.
  2. PrintScreen (a képernyőtartalmat képként a vágólapra másolja)
  3. Vágólapról egy rajzolóprogramba a képernyőtartalom beillesztése
  4. Körbevágás
  5. Színmélység csökkentése
  6. Az új kép a vágólapra
  7. Beillesztés a PowerPointba

Prezentációk tartalmi követelményei

- Az emlékezés pszichológiája
- Felsorolások
- Szerkezeti vázlat
- Időzítés és ütemezés
- A figyelem fenntartása és elterelése

Az emlékezés pszichológiája

- Hogyan jegyzünk meg egy telefonszámot, e-mail címet?

- 4596599994565
- 459 659 999 45 65

- STM Short-term memory (rövidtávú memória) mérete kb. 7 egység
- LTM Long-term memory (hosszútávú memória) tartalma az STM-ből történő gyakori előhívással rögzül.

Felsorolások

- A felsorolásoknál maximum 7 elemet használjunk
- Ha több elem felsorolására van szükség valamilyen logikai úton bontsuk több listára az eredeti sort.
- Ne csak taláalomra vágjuk ketté a listát

Szerkezeti vázlat

- Diacím után
- Az előadás tartalma néhány pontban
  - Célja a hallgatóságnak előzetes információt nyújtani miről lesz szó
  - Ha közben „elveszíti a fonalat” még van esély a visszakapcsolódásra
- Maga az előadás diái, diacímükben utalnak a vázlat pontjaira
  - A vázlat pontjainak (STM) előhívása, kiegészítése
- Összefoglaló a végén, az eredeti vázlat esetleg kiegészítve
  - A vázlat pontjainak másodszori előhívása, összegzés, lezárás

Időzítés és ütemezés

Előadástípustól függően

- Konferencia előadás, üzleti prezentáció
  - 1-2 perc / dia
  - Lendületes, cél a figyelem fenntartása
  - A hallgatóság feltehetően ismeri a területet
    - >gyorsabb egyéni információ feldolgozás
  - Nem cél a részletek jegyzetelése
- Oktatás
  - 4-6 perc / dia
  - Cél a részletek jegyzetelésének, megértésének biztosítása
  - A hallgatóság feltehetően nem ismeri a területet
    - >lassabb egyéni információ feldolgozás

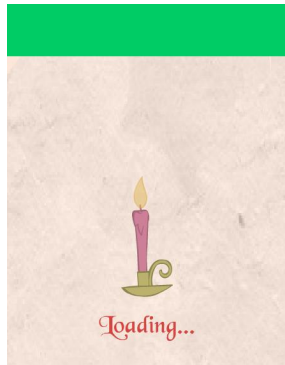
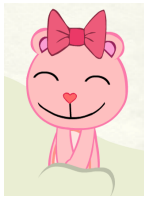

A figyelem fenntartása és elterelése

- figyelem fenntartása
  - Monotonitás elkerülése ábrákkal képekkel
  - Google; képek keresése
  - Egy kis humor
  - Hallgatói interakció
- figyelem elterelése (kerülendő)
  - Izgő-mozgó ábrák, felesleges animációk
  - Ugrálás a diák közt
  - Nem logikus felépítés
  - Hangeffektusok

A figyelem elterelése

- Itt lehet a lényeg de senki sem ezt nézi....

Prezentációk formai követelményei

- Főcím és diacímek
- Ábrák és szemléletesség
- Ergonómiai szempontok
- Betűméretek és betűtípusok
- Egységesség

Főcím és diacímek

Minden diának legyen címe!

- Könnyíti a megértést feldolgozást
- Logikus felépítést követel az előadótól
- Utal a vázlatra
- Kérdés esetén könnyebb visszakeresés
- Több dián áthúzódó téma esetén a cím részletezése ill. diánkénti számozása javasolt
  - Pl: „szabadidő-bulizás” és „szabadidő-sport”
  - Vagy „szabadidő 1” és „szabadidő 2”

Ábrák és szemléletesség

- „egy kép többet ér ezer szónál”
- Méret, értelmezhetőség
- Mutatónyilak jelmagyarázatok
- Animációk a folyamatok szemléltetésére

Ergonómiai szempontok - Olvashatóság

- Max 7-8 sor egy dián a teljes terület kitöltése mellett
- A monitor és a kivetítőn eltérően észlelt betűméretek
  - Ellenőrzés a monitortól 2 méterre könnyen olvashatónak kell lennie minden szövegnek
- Könnyen olvasható betűtípus választása
- Színek megválasztása

Ergonómiai szempontok - Színek megválasztása

- Nagy kontrasztú színek használata
- Világos alapon sötét felirat
- Színtévesztők miatt kerülendő
  - Piros – zöld
  - Narancs – zöld
  - Kék – sárga
  - Lila – sárga

Színek megválasztása

Ergonómiai szempontok - Színek megválasztása

Kontraszt teszt

Fájlok átvitele

Alapszabályok:

- Lehetőleg több példány, külön médián
- Minimális fájl méret
  - Floppy esetén egy lemezes verzió erősen ajánlott

Jó tudni:

- Az alufóliába csomagolt floppy annyit ér mint tornádóban a szalmakalap.
- Az usb meghajtókhoz (pen drive) Windows 98-hoz a saját meghajtó-programuk (driver) kell, egyébként nem működnek.
- Egyes Windows XP-k alatt az usb meghajtók az **Intézőből** működnek, a **Sajátgép** alól nem.
- Régi CD olvasók a több menetben és/vagy az újrairható CD-Rom-okat nem olvassák .

Méret optimalizálás

- Célja kisebb fájl méret elérése
  - Átviteli hibaforrások csökkentése és
  - Elfogadható minőség elérése korlátozott hardverfeltételek esetén is.
- Optimalizáció alapja: A kivetítő felbontása
  - Nagyrészt 800*600 képpont
  - 256 látható szín
- Megvalósítása: képek elő-feldolgozásával
  - A megjelenített képpel megközelítőleg azonos méretű és színmélységű képek előállítás és beillesztése

Sikeres előadás

- Jegyzet nyomtatása
- Saját kommentárok, kulcsinformációk jelölése
- Előzetes próba
- Léptetés a billentyűzetről
  - (space, backspace, nyílak, enter, escape)
- Dián belül automatikus animáció (eltérés ettől csak didaktikailag indokolt esetben)
- Diák között interakciós továbbítás (kézi léptetés)
  - Az időzített diasor erősen ellenjavallt!
- Kapcsolat a hallgatósággal

Disszemináció, közzététel

- Formátumok és esetleges problémák
- Eredeti ppt, pps anyag
  - Szerzői jogok sérülhetnek
  - Lejátszási, megtekintési nehézségek
- Nyomtatott jegyzetoldal
  - Költséges
- Mentés html-ben (Internetes közzététel)
  - Terjedelmes forma
  - Szerzői jogok sérülhetnek
- Exportálás PDF formátumba
  - Külön program kell a készítéséhez
  - Kis valószínűséggel a szerzői jogok sérülhetnek

Összefoglalás

- A PowerPoint használata
  - Munkakörnyezet
  - Bemutatók
  - Eszközök
- Prezentációk tartalmi követelményei
- Prezentációk formai követelményei
- Technikai ismeretek és a sikeres előadás

Köszönöm a figyelmet!

Az előadás elérhető:

<http://avf-itok.educonsult.hu>